

Om Etisk Handel Danmark

Etisk Handel Danmark samler virksomheder og organisationer, der arbejder med ansvarlig handel og bæredygtig udvikling. Målet er at styrke samarbejde, viden og handling, der fremmer samfundsansvar og bæredygtighed i globale værdikæder. Vi samler dem, der vil og bør være med til at gøre en forskel i en bevægelse for etisk handel.

I vores fællesskab arbejder vi for, at flere og flere står sammen om at navigere efter fælles etiske principper. Og jo flere vi er, jo mere kan vi forandre. Etisk Handel Danmark blev grundlagt i 2008 som en medlemsorganisation for erhvervslivet, fagbevægelsen og civilsamfundsorganisationer med det formål at styrke viden, handling og samarbejde om ansvarlig og bæredygtig global handel.

I dag tæller medlemskredsen flere end 100 små, mellemstore og store virksomheder på tværs af brancher og sektorer, samt fagforeninger, brancheorganisationer, civilsamfundsorganisationer og offentlige institutioner.

Vores vision er, at handel skal være ansvarlig og fremme social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig udvikling for alle i tråd med Verdensmålene. Etisk Handel Danmark står bag Videnscenter for bæredygtige værdikæder, akademi for etisk handel, medlemsnetværk og en række multi-stakeholder partnerskaber og alliancer.

Indhold

Medlemmer 2022	1
Om Etisk Handel Danmark	2
Kriserne og krydspres kræver videndeling og bredt samarbejde	3
Bestyrelse og sekretariat	4
Highlights 2022	5
Fra Dansk Initiativ for Etisk Handel til Etisk Handel Danmark.....	5
Lancering af Videnscenter for Bæredygtige Værdikæder.....	6
Spar Verden kampagne satte fokus på pressende fire emner inden for tekstilsektoren	7
Partnerskabet 'Bæredygtigt Soja, Brasilien' skal styrke vidensdeling og alliancearbejde.....	8
Nyt fra alliancer	9
Nyt fra medlemsnetværk	11
Det satte vi fokus på i 2022	12
Værktøjer og publikationer	13
Etisk Handel ude i verden	14
Etisk Handel i medierne	15
Nye medlemmer i 2022	16

Kriserne og krydspres kræver videndeling og bredt samarbejde

2022 blev endnu et år med kriser og dilemmaer. Vi står som globalt samfund i en brydningstid, og det påvirker de danske virksomheder og organisationer. Virksomhederne er under krydspres med kriser, presset økonomi og stigende krav i lovgivningen - og det påvirker vores handel med omverden.

Samtidig skal der fart på den grønne omstilling. Men hvordan holder vi tempoet i den grønne omstilling, mens vi samtidig respekterer menneskerettigheder og miljø? Mange forbinder bæredygtighed med, hvordan miljø og natur påvirkes. Men det handler i ligeså høj grad om arbejdsforholdene for de mennesker, der producerer vores mad, tøj og forbrugsvarer. Den dag i dag ser vi stadig store udfordringer med arbejdstager- og menneskerettigheder i alle de værdikæder, som danske virksomheder indgår i.

Det er ikke længere tilstrækkeligt for virksomheder at skabe vækst og arbejdspladser; der er også krav om, at de bidrager positivt til samfundet og tager ansvar for deres påvirkning af mennesker og miljø i hele værdikæden. Derfor er det mere relevant end nogensinde før at samarbejde og dele viden på tværs af organisationer og sektorer for at fremme en ansvarlig handel, der støtter social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig udvikling for alle. At være med i Etisk Handel Danmark fællesskabet er en måde at styrke dette samarbejde.

Året 2022 bød på flere ændringer i Etisk Handel Danmark. Efter knap 15 års levetid skiftede vi navn til Etisk Handel Danmark for at signalere, at vi ikke længere et initiativ, men derimod en etableret organisation med erfaring og viden inden for globale værdikæder. Det kaldte på nyt navn, logo - og ikke mindst ny hjemmeside. Det blev fejret til vores sommerkur med vores medlemmer og samarbejdspartnere.

I efteråret indgik vi et strategisk partnerskab med WWF Verdensnaturfonden og Udenrigsministeriet, hvor vi søsatte et nyt innovativt partnerskab for at fremme en mere bæredygtig sojaproduktion i Brasilien. Med en ambition om at bidrage til en bæredygtig transformation af hele sojemarkedet i samarbejde med danske virksomheder, samlet i Dansk Alliance for Ansvarlig Soja.

Tilbage i juni startede Etisk Handel Danmark også en arbejdsgruppe om ansvarlig kaffe, og i december kunne vi lancere alliancen 'Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe' med 34 centrale aktører i branchen. Alliancen rummer alt fra kafferisterier og importører, civilsamfund, offentlige indkøbere, forskere og brancheorganisationer, som alle arbejder sammen mod en fælles vision.

Vi har i 2022 lanceret Videncenter for bæredygtige værdikæder. Et videncenter til virksomheder og organisationer til brug i deres daglige og strategiske arbejde med bæredygtige værdikæder.

Vi ser også tilbage på et år med høj aktivitet - hele 80 arrangementer blev afholdt i 2022, herunder dialogmøder, netværksmøder og lang række forskellige briefinger, hvor vi satte fokus på emner som due diligence, klimakrav i forsyningskæden, biodiversitet, Meaningful Stakeholder Engagement, moderne slaveri, og certificeringer i værdikæden.

I det kommende år vil vi fortsat have fokus på at fremme samarbejde, videndeling og handling, der fremmer etik i globale værdikæder og ikke mindst understøtte en grøn og retfærdig omstilling til gavn for både mennesker, miljø og forretning. God læselyst!

God læselyst!

Nanna Callisen Bang, Direktør

Gitte Dyrhagen Husager, forkvinde

Christian Rask-Jepsen, næstformand

Ellen Marie Friis Hansen, næstforkvinde

Nanna Callisen Bang

Gitte Dyrhagen Husager

Christian Rask-Jepsen

Ellen Marie Friis
Johansen

BESTYRELSE

Civilsamfund og folkelige organisationer

- **Gitte Dyrhagen Husager**, Folkekirkens Nødhjælp (forkvinde)
- **Vibeke Myrtue**, Forbrugerrådet Tænk

Offentlige institutioner og fonde

- **Birgitte Bang Nielsen**, IFU
- **Maj Manczak**, Danmarks Eksport Kredit

Virksomheder

- **Christian Rask-Jepsen**, Rema 1000 (næstformand)
- **Signe Frese**, Coop

Branche- og erhvervsorganisationer

- **Jytte Tandrup**, De Samvirkende Købmænd
- **Ellen Marie Friis Hansen**, Dansk Erhverv

Fagbevægelsen

- **Jesper Nielsen**, 3F
- **Mette Høegh**, HK

SEKRETARIATET

- **Nanna Callisen Bang**, direktør
- **Janine Dortmund**, rådgiver globale værdikæder
- **Sarah Dieckmann**, rådgiver etisk handel
- **Lene Midtgaard**, rådgiver innovation, klima og miljø
- **Morten Fauerby Thomsen**, rådgiver globale værdikæder
- **Lotte Frøjk Knudsen**, kommunikation- og engagementsansvarlig
- **Kristina Angelo**, økonomi- og administrationsansvarlig
- **Jacob Lykke Andersen**, udviklingskonsulent
- **Rikke Bachmann Larsen**, studentermedhjælper
- **Marie Kalvig**, studentermedhjælper
- **Martin Bruun Thomassen**, praktikant

Udgivelse: Maj 2023

Foto: Etisk Handel Danmark, Canva, Shutterstock

Highlights 2022

Fra 'Dansk Initiativ for Etisk Handel' til Etisk Handel Danmark

Etisk Handel Danmark – blev i 2022 fremover navnet på vores samlede platform for virksomheder og organisationer, der arbejder for ansvarlig og bæredygtig handel. Med navneskiftet fulgte også en hel ny visuel identitet med nyt logo samt ny hjemmeside.

"Vi er ikke længere et initiativ, vi er derimod en etableret organisation med erfaring og viden inden for globale værdikæder, og det kalder på et nyt navn. Vi arbejder for at gøre Danmarks handel med resten af verden mere etisk og bæredygtig, og derfor skifter vi navn til Etisk Handel Danmark." fortæller Nanna Callisen Bang, direktør i Etisk Handel Danmark.

Navneskiftet blev fejret til vores årlige sommerkur i hjertet af Christianshavn.

Lancering af Videncenter for Bæredygtige Værdikæder

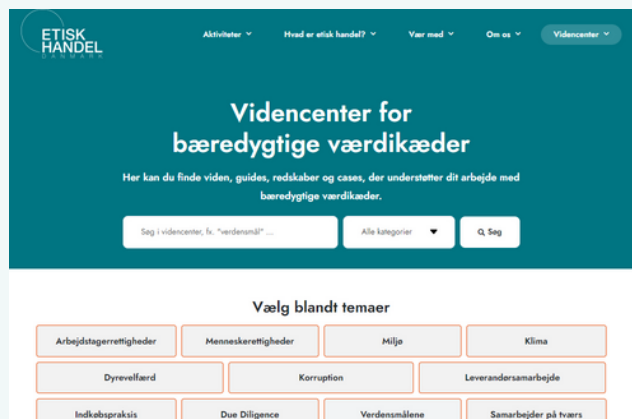
2022 blev året hvor vi hos Etisk Handel Danmark lancerede **Videncenter for Bæredygtige Værdikæder**. Målgruppen er virksomheder og organisationer, der til dagligt arbejder med bæredygtige værdikæder eller vil begynde på det.

På Videncenteret findes relevante redskaber til arbejdet med due diligence og rettidig omhu for menneskerettigheder, miljø og klima. Desuden kan man på platformen også søge inspiration i form af best practices og virksomhedscases som inspiration til egen brug.

Etableringen af Videncenteret skete som opfølgning på anbefalingerne fra klimapartnerskabet for handel, og som led i udmøntningen af Danmarks handlingsplan for Verdensmålene.

Videncenter for Bæredygtige Værdikæder er en del af det strategiske partnerskab mellem Etisk Handel Danmark og Udenrigsministeriet, og finansieres af Etisk Handel Danmark, Udenrigsministeriet og Danmarks handlingsplan for Verdensmålene.

Platformen samler praksisnære ressourcer og redskaber fra danske og internationalt anerkendte organisationer og institutioner som fx Institut for Menneskerettigheder, Sex og Samfund, Erhvervsstyrelsen, OECD og FN Global Compact. Målgruppen er virksomheder og organisationer, der til dagligt arbejder med ansvarlig handel og bæredygtige værdikæder.

- Stor efterspørgsel på praktiske redskaber**
 I EU arbejdes der på fælles regler, der gør det obligatorisk at tage ansvar igennem hele kæden. Men det kan være svært at komme i gang med at omsætte internationale retningslinjer til konkret praksis og arbejde med klima, menneskerettigheder og miljøspørgsmål i egen værdikæde.
- Tiltrængt hjælp til danske virksomheder**
 Videncenteret er en online platform med viden, ressourcer og konkrete redskaber inden for 11 temaer, som er særlige vigtige i globale værdikæder. Det drejer sig om arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder, miljø, klima, dyrevelfærd, korruption, due diligence, leverandørsamarbejde, indkøbspraksis, stakeholder samarbejde og Verdensmålene. Der vil også være inspiration i form af best practices og virksomhedscases, som løbende udvides.
- Bygger på anerkendt viden**
 Videncenteret etableres hos Etisk Handel Danmark som opfølgning på anbefalingerne fra klimapartnerskabet for handel, og som led i udmøntningen af Danmarks handlingsplan for Verdensmålene.

SPAR VERDEN kampagne satte fokus på fire presserende emner inden for tekstilindustrien

Danskernes forbrug af ressourcer er et af de højeste i verden. Det gælder også inden for mode- og tekstilbranchen. Derfor satte vi i efteråret 2022 fokus på, hvordan vi alle gennem mere ansvarligt forbrug af tøj, kan skubbe verden i en mere bæredygtig retning

Værdikæden, bag det tøj vi bærer, er ofte lang og kompleks. Mange forbinder bæredygtighed i tekstilbranchen med, hvordan miljø og natur påvirkes. Men det handler i ligeså høj grad om arbejdsforholdene for de mennesker, der producerer vores tøj.

Human Rights Watch kan fortsat dokumentere, at arbejdere – og især kvinder – i tekstil- og beklædningsindustrien globalt og særligt Asien og Afrika bliver udsat for lønpres, overarbejde, diskrimination, sexisme, vold og uværdig behandling.

Derfor var leveløn ét af temaerne i kampagnen. De tre andre temaer havde fokus, hvordan vi kan spare på CO₂, uønsket kemi og vand - ved at købe mere ansvarligt tøj.

Kampagnen er udarbejdet med støtte fra EU, som en del af Bottom UP! Ethiopia. Et projektpartnerskab mellem Etisk Handel Danmark, Solidaridad Network og MVO Nederland.

Kampagnen opnåede en rækkevidde på over 1 mio. visninger og over 23.000 engagements på diverse sociale medie platforme i Danmark.

Kampagnes fire fokuspunkter

- CO₂
- Uønsket kemi
- Dårlige arbejdsvilkår
- Vand

Solidaridad

Partnerskabet 'Bæredygtig Soja, Brasilien' skal styrke vidensdeling og alliancearbejde

Mange danske virksomheder samarbejder, handler og producerer på tværs af grænser. En stor del af den klima- og miljømæssige samt sociale påvirkning finder sted i produktionslande uden for Danmark.

Danmark ligger på en trist top-3 over lande i EU, der – målt per indbygger – sætter det største fodaftryk, når det kommer til afskovning. Det skyldes primært Danmarks årlige import af cirka 1,7 millioner tons soja til dyrefoder.

Partnerskabet fokuserer på identifikation og skalering af løsninger på skovrydning og omlægninger i forbindelse med sojaproduktion, handel og forbrug i Brasilien.

Centrale danske aktører i sojaværdikæden er allerede samlet i **Dansk Alliance for Ansvarlig Soja**, hvor den private sektor, civilsamfundet, den offentlige sektor og forskere arbejder sammen om at nå visionen om 100% ansvarlig, skovrydning- og konverteringsfri sojaimport til Danmark.

Partnerskabet tager afsæt i Dansk Alliance for Ansvarlig Soja's arbejde og har til formål at bidrage direkte til opnåelsen af mål og visioner.

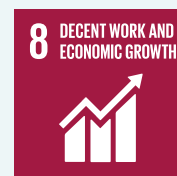
Partnerskabet er finansieret af Danida og drives af WWF Danmark. WWF Brasilien implementerer indsatsen i Cerradoen, mens Etisk Handel Danmark – i samarbejde med WWF Danmark – implementerer aktiviteterne målrettet den private sektor i Danmark.

I samarbejde med

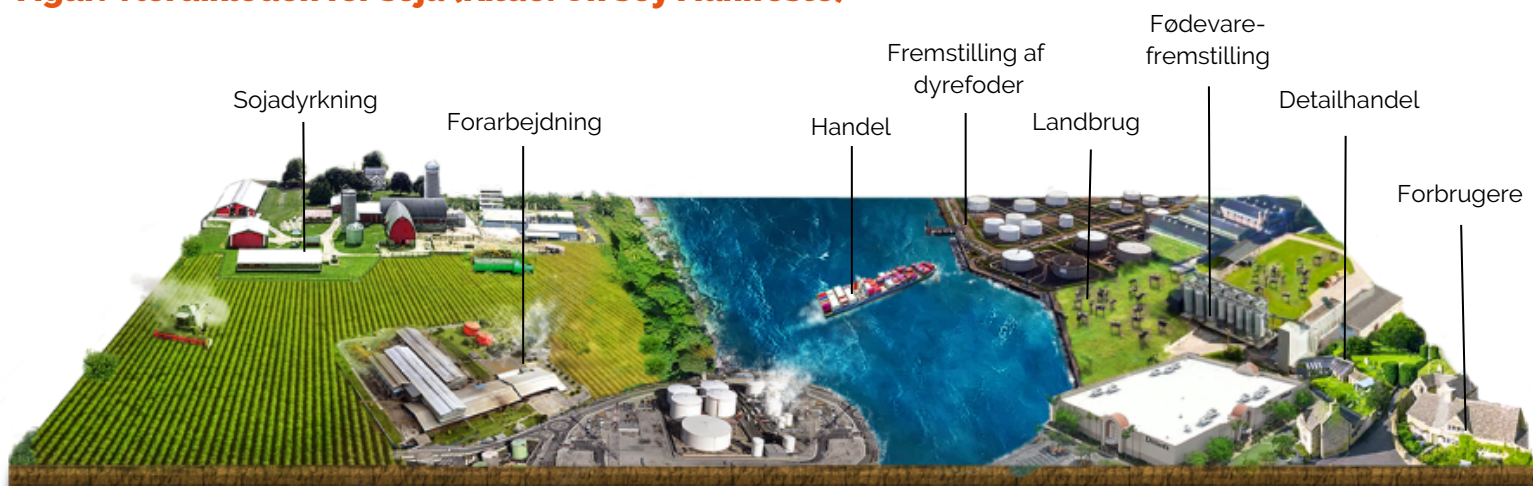

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

Arbejdet tager afsæt i følgende verdensmål

Figur: Værdikæden for soja (Kilde: Uk Soy Manifesto)

Nyt fra alliancer

Som platform for handling skaber Etisk Handel Danmark forandring ved at **inddrage og mobilisere aktører på tværs af værdikæden** til at arbejde sammen om en mere grøn og retfærdig omstilling. Vores strategiske ambition er at **facilitere brede alliancer og netværk** for at accelerere ansvarlig og bæredygtig handel i tråd med Verdensmålene.

Dansk Alliance for Ansvarlig Soja

Produktionen af sojabønner kan have alvorlige følger for mennesker, dyr, biodiversitet og klima i lande som Brasilien og Argentina. Dansk dagligvarehandel, fødevareproducenter, organisationer og myndigheder er derfor gået sammen i Dansk Alliance for Ansvarlig Soja i en forpligtende samarbejde om at bidrage til at komme problemerne bag sojaproduktionen til livs. Alliancen blev lanceret i 2019.

Alliancens vision er, at al soja importeret til Danmark er produceret ansvarligt, herunder produceret lovligt og ikke bidrager til afskovning eller konvertering af anden naturlig vegetation.

I 2022 gjorde alliancemedlemmernes igen status på deres handlingsplaner, som de året forinden havde offentliggjort. Resultaterne blev samlet og offentliggjort i [en årlig statusrapport](#), hvori der også identificeres udfordringer og muligheder for fremtidigt alliancesamarbejde, datagrundlag og erfaringer, som kan hjælpe til at måle alliancemedlemmernes fremskridt fremadrettet.

Dansk Alliance for Ansvarlig Soja

Dansk Alliance for Ansvarlig Palmeolie

Palmeolie findes i næsten alle typer produkter. Derfor er myndigheder, organisationer, fødevareproducenter og dagligvarehandel indgået i Dansk Alliance for Ansvarlig Palmeolie. Alliancen - et forpligtende samarbejde, hvor de sammen arbejder for at:

- modarbejde afskovning
- gøre den palmeolie, vi bruger i Danmark, ansvarligt produceret
- bidrage til at produktionen globalt bliver mere ansvarlig.

Alliancen skal styrke en fælles indsats for at komme problemerne bag palmeolien til livs. Alliancen blev lanceret i 2019.

Alliancen består af 33 centrale aktører som i 2022 har gjort status på deres handlingsplaner. Resultaterne heraf er samlet og offentliggjort i [en årlig statusrapport](#). Rapporten er med henblik på at identificere de udfordringer og muligheder for det fremtidige alliancesamarbejde, datagrundlag og erfaring, som kan bidrage til at måle alliance-medlemmernes fremskridt fremadrettet.

Dansk Alliance for Ansvarlig Palmeolie

Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe

Danmark er på top fem listen over de lande, der drikker mest kaffe. Men der er mange udfordringer forbundet med produktion af kaffe. Det skønnes, at den samlede mængde jord, der er egnet til kaffeproduktion, vil blive halveret inden 2050. Fra 2025 stiller EU med ny lovkrav om at bl.a. kaffe ikke må bidrage til at rydde skov noget sted i verden.

Samtidig forventes efterspørgslen på kaffe at stige med 50 % de næste 30 år på globalt plan. Derudover er 125 millioner mennesker globalt afhængige af kaffe som en indtægtskilde, men mindre end 10 % af den værdi, der genereres i den globale kaffekæde, når typisk frem til kaffeproducenten.

I 2022 lancerede vi **Dansk Alliance for Ansvarlig kaffe** En alliance, der samler alle led i værdikæden i et forpligtende samarbejde om at transformere kaffesektoren. Med en fælles indsats vil alliancen arbejde for at forbedre livet for de mennesker, der dyrker vores kaffe og skabe handling for klimaet og naturen.

Nyt forpligtende samarbejde for at ændre kaffebranchen

Vores ambition er at ændre kaffebranchen og bekæmpe de mange indviklede kaffe-specifikke problemer, som ikke kan løses af en aktør alene.

Vision: "Bag hver kop kaffe vi drikker i Danmark, ligger engagerede partnerskaber for at genopbygge natur, forbedre levevilkår og øge robusthed over for klimaændringer.

Alliancen rummer hele værdikæden med mange forskellige partnere; virksomheder, NGO'er, brancheforeninger, forskere og offentlige instanser.

**Danish Alliance
for Responsible
Coffee**

COLLABORATING FOR
THE FUTURE OF COFFEE

Nyt fra medlemsnetværk

Medlemmer af Etisk Handel kan deltage i en række forskellige **medlemsnetværk med fokus på faglig inspiration, sparring i praksis, konkrete løsninger og opbygning af relationer.**

Medlemsnetværkene mødes et par gange om året, og møderne er fortrolige.

Medlemsnetværk for ansvarlig indkøb i globale produktionsvirksomheder

Møderne byder på faglige inspirationsindlæg, hvor der blandt andet bliver stillet skarpt på det praksisnære samt på implementering af politikker og nye tiltag. Gruppen arbejder med at dele erfaringer om konkrete værktøjer og metoder relateret til ansvarlig sourcing i globale værdikæder. Et medlemsnetværk for medlemmer med produktion og indkøbsafdeling i Danmark. I 2022 mødtes medlemsnetværket om involvering af stakeholders, forankring af bæredygtighed i organisationen, et deep dive i EU-lovgivning, og vidensdeling om scope 3 udledninger og net-zero targets.

Medlemsnetværk for etisk handel i dagligvarehandel

I 2022 mødtes netværket for at diskutere anbefalinger til ansvarlig virksomhedspraksis i forbindelse med Ukraine, kommende lovgivning om due diligence, problematikker omkring migrantarbejdere og sociale rettigheder i Sydeuropa. Derudover dagligvarehandels rolle og muligheder for fremdrift i Etisk Handel Danmarks forskellige alliancer om palmeolie, soja, kaffe og fiskeri.

Endvidere har Etisk Handel Danmark - i samarbejde med netværket samt søsterorganisationer i de Nordiske lande - skrevet et fælles brev til en producentgruppe i Almeria, Sydspanien. Formålet var at opfordre til nye overenskomstforhandlinger for at forbedre arbejdsforhold for arbejdere, der plukker frugt og grøntsager i området.

Fællesnævner for alle medlemsnetværk er at de har fokus på faglig inspiration, sparring i praksis, konkrete løsninger og opbygning af relationer. Netværk er kun for medlemmer

Du kan læse mere om alle vores medlemsnetværk [her](#):

- Ansvarlig indkøb i globale produktionsvirksomheder
- Ansvarlig indkøb Fyn/Jylland
- Bæredygtig tekstil
- Offentlige indkøb
- Due Diligence i praksis

Medlemsnetværk for partnerskaber og bæredygtig innovation

Netværket samler virksomheder, civilsamsfundsorganisationer, fagbevægelsen, virksomheder, offentlige institutioner og brancheorganisationer om, hvordan partnerskaber på tværs af sektorer kan bidrage til at skabe bæredygtig innovation i produktions- og leverandørkæden. I 2022 har vi set mere på Ethical Design Thinking i opstart af projekter. Vi har dykket ned i leverandørstyring, og hvordan værdikæderne spiller en stor rolle i, hvordan virksomhederne lykkes med deres mål om social og miljømæssig bæredygtighed. Endelig har vi set på, hvordan innovative partnerskaber opstår og lykkes mellem virksomheder, NGO'er og lokale aktører til gavn for de involverede partnere.

Medlemsnetværk for grønne værdikæder

I dette netværk sætter vi fokus på klima og miljø. Gennem vidensdeling og erfaringsudveksling fra forskellige sektorer og brancher vil vi inspirere til at skabe fremdrift i grøn omstilling i værdikæder fx inden for transport, IT eller mere bæredygtig materialeforbrug. I 2022 har netværket dykket ned i muligheder og udfordringer i forhold til bæredygtig transport, og hvordan man kan sætte krav om grøn transport til sine leverandører. Vi er også blevet klogere på scope 3 og nuværende og kommende krav til rapportering – såsom EU's taksonomiforordning, Greenhouse Gas Protocol, Corporate sustainability reporting directive (CSRD) m.v.

Det satte vi fokus på i 2022

- Bæredygtige solceller - hvordan?
  - Morgenbriefing om greenwashing
  - Imødekomme forventninger til menneskerettigheder
  - Workshop om meaningfull stakeholder engagement
  - Certificeringer i værdikæden - hvordan de skal bruges, og hvad man skal være opmærksom på
  - Menneskerettigheder
  - Due diligence som følge af ny EU-lovgivning
  - Verdens Bedste Indkøber
  - Forsyningskrisen
  - Biodiversitet
  - Bæredygtighed i værdikæden i tekstilindustrien
- Og meget mere...

Bæredygtige solceller - Hvordan?

Høje klimaambitioner og elpriser betyder, at flere både offentlige og private aktører opstiller solceller. Men solceller og råmaterialer deri er i høj risiko for at være produceret med brug af tvangsarbejde. Samtidig viser undersøgelser, at de miljømæssige effekter fra produktionen af solceller kan være problematiske. Til dialogmødet blev det belyst at indkøb af mere ansvarlige solceller kræver både indsigt i værdikæden, datagrundlag for miljøeffekt og passende krav og dialog med leverandørkæden. Endvidere blev det præsenteret, hvad offentlige indkøbere og leverandører af solcelleanlæg kan gøre for at miljøhensyn og menneskerettigheder respekteres i værdikæden.

Certificeringer i værdikæden - hvordan de skal bruges

Certificeringer og mærkningsordninger benyttes for at sikre sig imod og bekæmpe alverdens problemer. Men certificeringer alene kan ikke løse problemerne, og de kan ikke stå alene. Certificeringer er et værktøj virksomhederne benytter i leverandørkæden for at sikre, at dokumentationen er i orden. Men hvad siger certificeringerne egentlig? Her blev det præsenteret, hvordan der arbejdes med dem og at stille krav, så certificeringer fortsat er et anvendeligt værktøj.

Meaningfull stakeholder engagement workshop

I efteråret afholdt vi workshop om meaningfull stakeholder engagement, og her samlede vi SMV'er, større virksomheder samt interessentrepræsentanter til fælles diskussioner om best practice for meningsfuldt interessent-engagement som en del af Human Rights and Environmental Due Diligence.

Her blev der arbejdet med vigtige spørgsmål som: hvem er vores vigtigste interessenter, og hvordan kan vi organisere et meningsfuldt engagement med dem? Hvordan handler, kommunikerer og rapporterer vi om resultatet af engagementet?

Greenwashing briefing

Virksomheder skal være mere specifikke og fortælle mere præcis, hvad de gør. De generelle ord som fx grøn, klimavenlig, CO2-neutral, bæredygtig og miljøvenlig kan vildlede og misforstås hos forbrugere. Hvis noget er bæredygtigt, skal den samlede påvirkning på verden som minimum gå i nul – og helst i plus. Og det skal kunne dokumenteres. På morgenbriefingen blev det debatteret, hvordan et budskab kommunikeres uden at der ubevidst opstår former for greenwashing samt gode råd til at undgå dette.

Værktøjer og publikationer

Videncenter for bæredygtige værdikæder

Virksomheder og organisationer skal tage ansvar for hele værdikæden. Det gælder alt fra produktion, forarbejdning, indkøb og forbrug - og til slut genbrug. Derudover handler det også om arbejdernes forhold i hele værdikæden og muligheden for at organisere sig i foreninger.

I efteråret 2022 lancerede Etisk Handel Danmark **Videncenter for bæredygtige værdikæder** - en håndsækning til de mange forskellige aktører, som har brug for konkret hjælp til at drive ansvarlig forretning og styrke eget bidrag til mere bæredygtige globale værdikæder.

I Videncenteret samler vi de praksisnære redskaber, guides og ikke mindst inspiration fra andre virksomheder og organisationer til at komme i gang med due diligence med fokus på arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder, miljø og klima. Vi fylder løbende mere viden på centeret. [Læs mere på Videncenter for bæredygtige værdikæder](#)

Videncenter for bæredygtige værdikæder

Her kan du finde viden, guides, redskaber og cases, der understøtter dit arbejde med bæredygtige værdikæder.

Søg i videncenter, fx "verdensmål" ... Alle kategorier Q Søg

Vælg blandt temaer

- Arbejdstagerrettigheder
- Menneskerettigheder
- Miljø
- Klima
- Dyrevelfærd
- Korruption
- Leverandørsamarbejde

Temaer

- Arbejdstagerrettigheder
- Menneskerettigheder
- Miljø & Klima
- Dyrevelfærd
- Korruption
- Leverandørsamarbejde
- Indkøbspraksis & Indkøb på tværs
- Due Diligence
- Verdensmålene

De6skridt.dk oversat til engelsk

Vores onlineguide 'De6skridt' om due diligence for menneskerettigheder blev i 2022 oversat til engelsk.

Med en engelsk version kan virksomheder hurtigere og nemmere dele den med leverandører og samarbejdspartnere i hele forsyningskæden. The6steps.dk er udviklet af Etisk Handel Danmark i samarbejde med Arla Foods og Landbrug & Fødevarer.

Hvad er De6skridt?

Gennem værktøjer og en række cases kan små og mellemstore virksomheder få konkret hjælp og inspiration til, hvor de skal starte, og hvordan de kan styrke deres due diligence processer med respekt for menneskerettigheder - gennem 6 skridt.

[Find webguiden her](#)

Does your business respect human rights?

A guide for small and medium-sized companies in the food cluster

"For business, the most powerful contribution to sustainable development is to embed respect for human rights across their value chains. And business respect for human rights is not a choice, it is a responsibility."

- UN Working Group on Business and Human Rights

The 6 steps of due diligence

What does human rights due diligence entail? Click the link below to learn more.

Introduction to the 6 steps

- 1 Commitment
- 2 Risk assessment
- 3 Dealing with negative impacts
- 4 Ongoing follow-up
- 5 Communication
- 6 Complaints and compensation

Etisk Handel ude i verden

Bottom UP! – Tekstil fra Etiopien

Bottom UP! Projektet har til formål at styrke ansvarlig bomuld- og tekstilproduktion i Etiopien med fokus på hele værdikæden - lige fra den etiopiske bomuldsmark til den europæiske forbruger. Partnerne i projektet har arbejdet sammen for at stimulere en miljømæssig ansvarlig produktion, der giver bedre levevilkår for landmænd og arbejdstagere i tekstilproduktion. Ydermere har arbejdet taget afsæt i både at opbygge markedsforbindelser mellem europæiske købere og etiopiske fabrikker, og øge bevidstheden blandt europæiske forbrugere omkring udfordringerne i tekstilsektoren.

Projektets formål har været at forbedre Etiopiens voksende tekstilsektor gennem samarbejde med producenter af bomuld og tøj i landet, så den kan løftes fra bunden. "Der er flere årsager til, at modevirksomheder kunne overveje at handle med Etiopien. Det kan handle om at sprede risici og investere i flere produktionslande, men også for at bidrage positivt til udvikling af tekstilsektoren. Etiopien har brug for investeringer og udvikling af den private sektor, så der kan skabes jobs og indtægter. Ansvarlig handel er vigtig for udvikling af landet, og Bottom UP!-projektet viser, hvor stor interesse, der er for mere handel med europæiske virksomheder," fortæller Nanna Callisen Bang, direktør i Etisk Handel Danmark, i et interview med Fashion Forum.

Foto: Solidaridad

Projektpartnere

Solidaridad

Finansieret af

Bottom UP! er et samarbejde mellem Etisk Handel Danmark, Solidaridad og MVO Nederland. Projektet er støttet og finansieret af EU og løb fra april 2019 til marts 2023.

Etisk Handel i medierne

Det har været et begivenhedsrigt år hos Etisk Handel Danmark, og vi har i 2022 været aktuelle i medierne. Dette har primært været i forbindelse med vores lancering af **Videncenter for Bæredygtige Værdikæder, De6Skridt.dk** samt vores kampagne **'Spar Verden'** med fokus på tekstilsektoren.

"Der er store udfordringer med arbejdstager- og menneskerettigheder, miljø og klima i alle de værdikæder, som danske virksomheder indgår i"

Hos virksomheden New Retex gør man tekstilaffaldet brugbart. Roboter og kameraer hjælper med at sortere gammelt tøj, så det kan genanvendes til nye tekstiler. Arkitekt: Tobias Nicolai

Hele Etisk Handel Danmark, bør modevirksomheder kigge mod Etiopien som næste produktionsland, da det EU-finansierede projekt Bottom UP! har løftet landets tekstilindustri med både renere produktion og bedre arbejdstagerrettigheder.

Nye medlemmer i 2022

I 2022 havde Etisk Handel Danmark fornøjelsen af at byde velkommen til 8 nye medlemmer i fællesskabet.

Vi glæder os til det fortsatte samarbejde!

Stort velkommen til -

eastwest medico

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

TOMS

Lekolar®

zinc.

BESTSELLER®

Etisk Handel Danmark er den samlede platform for virksomheder og organisationer, der arbejder for ansvarlig handel og bæredygtig udvikling.

Vi styrker viden og samarbejde om samfundsansvar og bæredygtighed i globale værdikæder, fordi handel skal respektere menneskerettigheder og tage hensyn til miljø og klima.

Etisk Handel Danmark står bag Videnscenter for Bæredygtige Værdikæder, akademi for etisk handel, medlemsnetværk og en række multi-stakeholder partnerskaber og alliancer.

Organisationen blev etableret i 2008 som medlemsorganisation af erhvervslivet, fagbevægelsen og civilsamfundsorganisationerne for at styrke viden, handling og samarbejde omkring ansvarlig og bæredygtig global handel. I dag tæller medlemskredsen flere end 100 virksomheder, fagforeninger, erhvervs- og brancheorganisationer, civilsamfundsorganisationer, offentlige institutioner, kommuner og fonde.

Find os her

Overgaden Oven Vandet 10. st.
1415 København K
www.etiskhandel.dk